

1. KAP-KL – penzija zasnovana na radnom stažu a određena doprinosima i povoljnostima (tjänstepension), za Vas u okviru opštine i regiona

Vi koji radite u opštini, regionu, opštinskom savezu (*kommunalförbund*), interesnoj opštinskoj organizaciji (*kommunförbund*) ili opštinskom preduzeću, a niste se prebacili na ugovor o penziji zasnovanoj na radnom stažu a određenoj doprinosima bez povoljnosti, AKAP-KR 2023. godine, obuhvaćeni ste ugovorom o penziji zasnovanoj na radnom stažu a određenoj doprinosima i povoljnostima KAP-KL.

Kada Vaš poslodavac izvrši uplatu doprinosa za penziju, "Pensionsvalet" će preneti taj novac osiguravajućem društvu koje ste izabrali. Prenos se vrši krajem marta svake godine.

Šta je uključeno u penziju zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*) određenu doprinosima i povoljnostima, KAP-KL?

Svako ko je obuhvaćen ugovorom o penziji zasnovanoj na radnom stažu, KAP-KL ima pravo na:

- Starosnu penziju određenu doprinosima (*avgiftsbestämd ålderspension*)
- Penziju ostatku porodice (porodična penzija)

A pored toga, sa nešto većom platom, možete zaraditi i za starosnu penziju sa povoljnostima (*förmånsbestämd ålderspension*).

Neke grupe, kao što su ljudi koji rade u hitnim službama, mogu dobiti posebnu, ugovorom određenu, penziju počev od navršenih 58 godina.

Ovoliko poslodavac plaća u vidu doprinosa za Vašu penziju zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*)

Svake godine, od kada navršite 21 godinu starosti, Vaš poslodavac uplaćuje jedan deo od Vašeg ličnog dohotka za starosnu penziju određenu doprinosima.

Poslodavac uplaćuje:

- od 4,5% Vašeg godišnjeg prihoda, do 30 osnovnih iznosa prihoda (inkomstbasbelopp*)

Ako imate prihod viši od 7,5 osnovnih iznosa prihoda, zarađivaćete takođe i za starosnu penziju sa povoljnostima počev od Vaše 28 godine starosti.

Da biste dobili punu starosnu penziju sa povoljnostima, morate raditi 30 godina. Penzija se zasniva na Vašem dohotku, tokom penziono zasnovanog staža, koji prelazi 7,5 osnovnih iznosa prihoda, te vreme tokom kojeg ste radili nakon 1998. godine (u nekim slučajevima se može računati i vreme pre 1998. godine).

Izbori vezani za starosnu penziju određenu doprinosima (avgiftsbestämd ålderspension)

Možete napraviti sledeće izbore vezane za starosnu penziju određenu doprinosima:

- Koje osiguravajuće društvo će se pobrinuti za Vaš penzijski novac
- Da li će se penzija plasirati u tradicionalno osiguranje ili osiguravajući fond
- Izbor zaštite od povraćaja novca (återbetalningsskydd). Zaštita osigurava Vašoj porodici pravo na Vaš penzioni novac, kada preminete. Nema dodatnih plaćanja, ali ako izaberete zaštitu prava od povraćaja novca, Vaša penzija će biti nešto niža.

Ulogujte se na pensionsvalet.se kako biste izabrali svoje osiguravajuće društvo i oblik štednje. Zaštitu od povraćaja novca možete promeniti kod osiguravajućeg društva, koje ste izabrali.

Ako ne napravite svoj izbor, Vaš penzijski novac se ulaže u tradicionalno osiguranje sa zaštitom od povraćaja novca kod "KPA Pension".

Uporedite naknade koje uzima pomenuto društvo i prinose/dividende koje je to društvo imalo u prošlosti. Možete promeniti svoj izbor za buduću penziju u bilo kom trenutku, a imate takođe mogućnost da premestite kapital koji ste već zaradili, u drugo osiguravajuću društvo.

*Vlada određuje svake godine osnovni iznos prihoda (inkomstbasbelopp) na osnovu razvoja plata u društvu. Osnovni iznos prihoda se koristi u proračunima penzionih doprinosa.

2. Na sledeći način se vrši izbor

Kada Vaš poslodavac uplati doprinos za penziju, "Pensionsvalet" će izvršiti prenos novca osiguravajućem društvu, koje ste Vi izabrali. Prenos se vrši krajem marta svake godine i možete videti koliko je poslodavac uplatio na ime doprinosa za Vašu penziju zasnovanu na radnom stažu, kada se ulogujete na pensionsvalet.se.

Kada počnete na novo radno mesto, dobićete izborno pismo (valbrev) od "Pensionsvalet". U pismu Vam navodimo koje izbore možete napraviti za Vašu penziju zasnovanu na radnom stažu.

Možete sami izabrati koje će se osiguravajuće društvo pobrinuti za Vašu buduću penziju zasnovanu na radnom stažu i da li ćete penziju uložiti u tradicionalno osiguranje ili u penzione fondove.

Ako ne napravite svoj izbor, Vaš penzijski novac se ulaže u tradicionalno osiguranje sa zaštitom od povraćaja novca kod "KPA Pension".

Ulogujte se kako biste izvršili izbor

Kada se ulogujete na pensionsvalet.se možete izabrati koje osiguravajuće društvo će se pobrinuti za Vašu penziju zasnovanu na radnom stažu i da li ćete istu uložiti u tradicionalno osiguranje ili osiguranje preko penzionog fonda.

Izaberite osiguravajuće društvo

Izaberite koje osiguravajuće društvo će se pobrinuti za Vaš penzijski novac.

Možete da uporedite:

- cene različitih osiguravajućih društava
- prinos/dividendu osiguravajućih društava u poslednjih pet godina

Imajte na umu da prinos/dividenda osiguravajućih društava u prošlosti nije garancija za budućnost.

Izaberite oblik štednje

Izaberite da li želite da Vaša penzija bude sačuvana u tradicionalnom osiguranju ili osiguranju preko penzionih fondova.

Tradicionalno osiguranje:

- Oblik štednje sa zagaranovanim iznosom
- Novac se ulaže u Vaše ime
- Naknade su obično niže nego u penzionim fondovima

Osiguranje u penzionim fondovima:

Štednja bez zagaranovanog iznosa

- Novac se automatski štedi u unapred izabranim fondovima, ali možete takođe sami izabrati penzione fondove
- Naknade su obično veće za fondove nego što su za tradicionalno osiguranje.

Kako preneti već zarađeni kapital

Ako ste prethodno bili zaposleni u opštini ili regionu možete, u slučaju da želite da izvršite prenos penzije zasnovane na radnom stažu koju ste do sada zaradili.

Dobićete spisak svih polisa osiguranja sa pokretnim kapitalom i videćete koliko je kapitala plasirano u svakom osiguravajućem društvu. Tek kada budete imali te informacije, odlučićete da li želite da izvršite prenos.

Na ovaj način vršite prenos:

1. Ulogujte se na pensionsvalet.se
2. Izaberite opciju Preneti penziju zasnovanu na radnom stažu ("Flytta tjänstepension")
3. Zahtevajte spisak o pokretnom kapitalu ("sammanställning om flyttbart kapital")
4. Pregledajte spisak
5. Izaberite oblik štednje i osiguravajuća društva između kojih želite da prenesete kapital
6. Prenos počinje - možete se predomisлити u roku od 10 dana
7. Prenos sredstava će se obično izvršiti u roku od 45 dana.

3. Kada se približite vremenu za penzionisanje

Mnogi se raduju smanjenju rada, posle dugog radnog života. Možda želite da prestanete da radite u potpunosti, da smanjite radno vreme ili da nastavite da radite još neko vreme.

Evo nekoliko stvari koje treba razmotriti pre nego što odlučite:

1. Proverite svoje penzije

Možete dobiti penziju od više poslodavaca. Ulogujte se kod Vaših osiguravajućih društava, ili na minpension.se da biste dobili uvid u celu Vašu penziju - kako opštu penziju (*allmän pension*), penziju zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*), tako i ličnu štednju (*egget sparande*) za penziju. "Mojapenzija" (*Minpension*) je nezavisna penziona informativna služba, koja pokazuje koliko ste zaradili za sve Vaše penzije.

2. Kada želite da se penzionišete?

Vi koji radite u opštini ili regionu, obično možete poći u penziju, zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*), od navršenih 62 godine starosti. Imate pravo da radite do Vaše 69 godine starosti. Što duže budete radili, to će Vam veća penzija biti. Na minpension.se možete uraditi testove i videti kolika Vam može biti penzija u različitim dobima. Imajte na umu da ne morate da izvadite sve penzije istovremeno.

3. Koliko dugo želite da se penzionišete?

Sami odlučujete koliko dugo će se isplaćivati penzija zasnovana na radnom stažu. U opciji su periodi od 10 godina pa sve dok ste god živi. Razmislite o tome kako će Vaše materijalno stanje biti na duge staze. Većina ljudi bira isplatu do kraja života, jer često živimo duže nego što mislimo.

4. Da li vam je potrebna zaštita za porodicu?

Za Vas koji radite u Opštini ili regionu, zaštita od povraćaja novca (*återbetalningsskydd*) je uključena u penziju zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*). To znači da osoba sa kojom ste u braku, Vaš partner ili Vaša deca mogu dobiti Vaš penzioni novac kada umrete. Ako nemate porodicu, možete ukloniti zaštitu i dobiti malo veću penziju.

Proverite kod osiguravajućeg društva koje ste izabrali da li imate zaštitu od povraćaja novca ili ne.

Predajte zahtev za opštu penziju (*allmän pension*)

Opštu penziju isplaćuje Švedska agencija za penzije (Pensionsmyndigheten) i sastoji se od:

Penzije zasnovane na radu (*inkomstpension*)

- Premijske penzije (*premiepension*)
- Eventualne dodatne penzije (*tilläggspension*)

Godina u kojoj ste rođeni određuje kada najranije možete da podnesete zahtev za opštu penziju. Dobro je da predate zahtev tri meseca pre nego što želite da primite prvu isplatu penzije, a poželjno je predati šest meseci pre ako ste živeli u inostranstvu.

Možete predati zahtev za opštu penziju ako se ulogujete sa e-identifikacijom na pensionsmyndigheten.se. Ako nemate e-identifikaciju, obratite se korisničkoj službi Švedske agencije za penzije (Pensionsmyndighetens kundservice) na broj 0771-776 776.

Predajte zahtev za penziju zasnovanu na radnom stažu (*tjänstepension*)

Ako ste imali nekoliko poslodavaca, možete dobiti penziju zasnovanu na stažu iz više izvora. Ulogujte se kod osiguravajućih društava kod kojih ste imali osiguranje ili na minpension.se kako biste dobili uvid u Vašu celu penziju.

Vaša penzija u okviru AKAP-KR će se automatski početi isplaćivati nakon što navršite 70 godina, međutim možete izabrati da li da je primete ranije ili kasnije. Najranije kada navršite 62 godine starosti. Imate mogućnost da pauzirate i produžite vreme isplata za penziju, koju ste dobili.

Stupite u kontakt sa osiguravajućem društvom koje ste izabrali, kako bi isplate penzije počele.

Ako imate penziju zasnovanu na stažu sa povoljnostima, možete je najranije ostvariti kada navršite 61 godinu starosti. Zahtev predajete poslodavcu, po pravilu najkasnije tri meseca pre nego što želite da Vam se isplata počne vršiti.

Ako ste navršili 28 godina i bili zaposleni u opštini ili regionu pre 1998. godine, zaradili ste takođe penziju po starijim pravilima za penzije, i imate tzv. zarađena penzijska prava (*intjänad pensionsrätt*). Ova penzija se obično isplaćuje do kraja života, a najranije počev od 61. godinu, a najkasnije od 67. godina starosti. Prijavite se kod Vašeg poslodavca.